

PROJEKT: Hudba městům Kraje Vysočina 2016

ÚVOD

Filharmonie G. Mahlera se sídlem v Jihlavě (viz medailonek) dlouhodobě přispívá svou bohatou koncertní činností k prezentaci a propagaci dobrého jména Vysočiny a k popularizaci a přiblížení hudebního umění a významných osobností hudebního světa široké veřejnosti. Jejím nosným programem a ideovou náplní je každoroční připomenutí nejen významných výročí velikánů české a světové hudby, ale také rodáků spjatých s naším krajem. Velká pozornost je na poli hudebním věnována zejména oživení odkazu a připomenutí jedinečného kulturního dědictví, které nám zanechaly osobnosti, které se v našem regionu narodily, žily zde a tvořily.

Níže prezentovaný projekt má přispět k naplnění a prohloubení výše uvedených cílů a poslání filharmonie, které jsou hlavním krédem její činnosti. Zároveň by měl projekt pomoci k rozšíření spolupráce s Krajem Vysočina, s jeho příspěvkovými organizacemi, se samosprávami měst a obcí, případně s dalšími partnery (mediální partneři, osobnosti politické i kulturní sféry, atd.).

S ohledem na prostorové možnosti míst konání a programu koncertů jsou připraveny dva druhy koncertů. Do větších sálů, které umožňují větší nástrojové obsazení orchestru, jsou připraveny koncerty „Vivat Vranický“ a do menších sálů koncerty Komorního orchestru Filharmonie G. Mahlera.

1. KONCERTY „VIVAT VRANICKÝ“

V roce 2016 vzpomeneme výročí 260 let od narození Pavla Vranického a 255 let narození Antonína Vranického, rodáků z Nové Říše, kteří se významnou měrou zapsali do dějin hudby (viz medailonky).

Filharmonie k těmto výročím připravila reprezentativní koncert „VIVAT VRANICKÝ“, kterým chce připomenout a oživit jedinečné kulturní dědictví Vysočiny. Na koncertech bude prezentovat díla obou skladatelů: „Ouverturu Caratteristicu“ Antonína Vranického a „Koncert pro violoncello a orchestr C-Dur“ a „Symfonii op. 33, č. 3“ Pavla Vranického.

Sóla koncertu pro violoncello a orchestr se ujme Petr Nouzovský, jeden z nejlepších českých a evropských violoncellistů současnosti a držitel mezinárodních ocenění (viz medailonek).

Koncert byl již úspěšně realizován v Jihlavě, kde se setkal s velkým ohlasem posluchačů a mimořádně vysokou návštěvností.

Záměrem je odehrát tento výjimečný koncert, který seznamuje s dílem těchto hudebních velikánů – bratrů Vranických, i v dalších městech Vysočiny.

Cena koncertu: 70.000 Kč

Místo konání: Zámek Třebíč, Beseda Moravské Budějovice

Benefity:

Záštita předsedy Senátu Parlamentu ČR Milana Štěcha, hejtmána Kraje Vysočina MUDr. Jiřího Běhounka a starostů měst Třebíče a Moravských Budějovic

Záštita zakladatele The Wranitzky Project Daniela Bernhardssona (Švédsko)

Špičkový sólista s mezinárodním kreditem – Petr Nouzovský

Spolupráce s příspěvkovými organizacemi Kraje Vysočina

Posílení sounáležitosti s Vysočinou prostřednictvím hudby

Propagace významných osobností pocházejících z Vysočiny

Znovuoživení původních originálních partitur uložených v soukromých archivech

2. KONCERTY KOMORNÍHO ORCHESTRU FILHARMONIE

Komorní orchestr Filharmonie G. Mahlera hodlá ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi kraje uskutečnit koncerty s programem sestaveným z děl autorů, kteří se v Kraji Vysočina narodili, žili a tvořili. Záměrem je prezentovat díla J. V. Stamice, F. V. Míči, B. Smetany a dalších, kteří jsou spjati s naším regionem a dosáhli světové proslulosti, což valné části obyvatel v našem kraji možná není známo.

Program koncertu:

Jan Václav Stamic: Manheimská symfonie A Dur

Pavel Vranický: Koncert pro flétnu a orchestr

František Václav Míča: Sinfonia in D

František Xaver Richter: Sinfonia in B

Bedřich Smetana: Jiřinková polka, Naším děvám

Antonín Dvořák: Valčík č. 1, Op. 54, Valčík č. 4, Op. 54, Humoreska, Op. 101, č. 7

Josef Suk: Serenáda pro smyčcový orchestr

Cena koncertu: 39.000 Kč

Místo konání: Muzeum Vysočiny Pelhřimov, Horácká galerie v Novém Městě na Moravě

Benefity:

Propojení Filharmonie G. Mahlera a příspěvkových organizací Kraje Vysočina

Propagace příspěvkových organizací

Získání nových návštěvníků a příznivců příspěvkových organizací

Propagace hudebních velikánů spojených s Vysočinou

Posílení sounáležitosti s Vysočinou

ANTONÍN VRANICKÝ

(13. 6. 1761, Nová Říše - 6. 8. 1820, Vídeň) byl moravský hudební skladatel a houslista. Mladší bratr hudebního skladatele Pavla Vranického. Maestro zámecké kapely knížete Maxmiliána z Lobkovic.

Narodil se v Nové Říši, kde navštěvoval gymnázium v premonstrátském klášteře a později studoval filozofii a právo na jezuitské akademii v Brně. Na housle ho zpočátku učil bratr. Antonín vynikal i výjimečným hlasem. Roku 1783 se stal sbormistrem v kapli Tereziánsko-Savoyské akademie ve Vídni (až do zrušení duchovní hudby v kostele reformami Josefa II.). Ve Vídni studoval kompozici u Mozarta, Haydna. Proslavil se jako učitel hry na housle a virtuos.

Nejpozději roku 1790 vstoupil do služeb knížete Josefa Františka Maxmiliána Lobkowitzze jako skladatel, učitel hudby, koncertní mistr, a od roku 1797 kapelník knížecího soukromého orchestru; těmto povinnostem se věnoval ve Vídni, Praze a na Lobkowitzově panství v Roudnici nad Labem, Bílině a Jezeří. Poté, co kníže natrvalo přesídlil do Vídně a stal se členem vedení vídeňského dvorního divadla (1807) a pak i jeho ředitelem (1810–1812), jmenoval Vranického dirigentem orchestru dvorního divadla. Na tomto postu setrval Vranický až do své smrti. Od 1. srpna 1814 byl také dirigentem orchestru Theater an der Wien. Od 1812 do 1816 vedl Dvorní hudební nakladatelství. Po smrti knížete zůstal Vranický ve službách jeho nástupce.

Antonín Vranický měl plnou důvěru svého učitele Josefa Haydna, přátelil se s Ludwigem van Beethovenem (zúčastnil se uvedení několika jeho děl) a navštívil Carla Mariu von Webera. Jako jeho bratr byl Antonín Vranický přítel Haydna a Beethovena. (Haydn schválil Vranického úpravu oratoria Stvoření pro smyčcový kvartet.) Jako skladatel, umělec a učitel byl zakladatelem vídeňské houslové školy. Pro svou pedagogickou praxi používal vlastní didaktickou práci The Violin Foundation. Jeho žáky byli výjimeční houslisté Ignaz Schuppanzigha a Joseph Mayseder. Vranického početné houslové koncerty stály na pomezí klasického a romantického stylu. Jeho 21 publikovaných smyčcových kvartetů jsou rané příklady objevujícího se divadelního stylu ve vídeňské komorní hudbě.

PAVEL VRANICKÝ

(30. prosince 1756, Nová Říše – 26. září 1808, Vídeň) byl moravský hudební skladatel, dirigent a houslista. Byl starší bratr hudebního skladatele Antonína Vranického, působil jako ředitel obou dvorních divadel ve Vídni.

Studoval zpěv, hru na varhany, housle a violu na Premonstrátské klášterní škole v Nové Říši a později v Jihlavě (1770–1771). V Olomouci studoval na teologické fakultě a stal se výborným houslistou. Ve 20 letech odešel do Vídně, kde vstoupil do teologického semináře a sloužil jako sbormistr. Ve studiích pokračoval u J. M. Krause (švédský dvorní kapelník, navštívil Vídeň okolo roku 1783).

Na jaře roku 1784 sloužil jako dirigent u hraběte J. B. Esterházyho, v říjnu 1785 byl jmenován dirigentem orchestru nově vzniklého divadla U Korutanské brány. V této pozici zůstal do 1787, kdy se stal dirigentem vídeňského Burgtheater divadelního orchestru. Od sezóny 1792/1793 působil až do své smrti také jako první dirigent císařsko-královského dvorního divadla, poté jej ve funkci nahradil jeho bratr Antonín Vranický. Okolo roku 1786 začal skládat symfonie.

Pavel Vranický hrál význačnou roli ve vídeňské hudbě. Haydn i Beethoven ho upřednostňovali jako dirigenta pro své práce: Haydn trval na dirigování vídeňského představení Stvoření (1799–1800), a na žádost Beethovena vedl premiéru 1. symfonie (2. dubna 1800). Po Mozartově smrti sloužil jako právoplatný prostředník vdově Konstancii ve vyjednávání s vydavatelem André. Jako tajemník vídeňského Tonkünstler-Societät, uspěl s vyrovnáním Haydnovy zdlouhavé hádky se společností v 1797. Vranický zkomponoval 51 symfonií, většina z nich je složená ze 4 vět podle klasického pořadí často s pomalým úvodem. Vranický také napsal 56 smyčcových kvartet, většina z nich obsahovala tři části. V těchto pracích Vranický předjímal romantický styl s odvážným harmonickým průběhem, divadelními gesty a virtuosními zobrazeními.

PETR NOUZOVSKÝ

Petr Nouzovský (1982) studoval v Praze (Martin a Mirko Škampa, František Pišinger, Jiří Barta, Jan Páleníček, Miroslav Petráš), Drážďanech (Wolfgang Emanuel Schmidt) a Madridu (Iagoba Fanló). Své umění si dále zdokonalil na mistrovských kurzech u Mstislava Rostropoviče, Borise Pergamenščikova či Davida Geringase. Byl soukromým studentem Stanislava Apolína. Svá studia završil po boku legendárního amerického violoncellisty Lynna Harrella. Obdržel opětovná pozvání na Piatigorského seminář v Los Angeles. Od roku 2005 je pravidelným hostem MHF Pražské jaro. Je držitel ocenění „New Master on Tour 2007“ či „Europäische Förderpreis für Musik 2007“ a laureát Val Tidone Competition 2011 či Johannes Brahms Competition 2013.

Vystoupil na festivalech – Pablo Casals Festival, Kasseler Musiktage, Santander Music Festival, Brandenburgische Sommerkonzerte, Kissinger Winterzauber, Tallin Chamber music Festival, Geelvinck Festival Amsterdam, Kyoto International Music Festival, Hohenloher Kultursommer nebo Bratislavské hudobné slávnosti. Z našich festivalů zmiňme Pražské jaro, Svatováclavský hudební festival, Smetanovské dny, Struny podzimu, Janáčkův Máj, Concentus Moraviae anebo Auvix Český Krumlov. Jeho hru slyšeli v sálech – Concertgebouw v Amsterdamu, Moscow International Performing Arts Center, Blumental hall v Tel Avivu, Sál Moskevské konzervatoře, Göppingen Stadthalle, Salle Paderewski Lausanne, Glinkuv sál v Petrohradu, Palau de la Musica Valencia, Národní divadlo v Alžíru, Apollo Theater Siegen, Oviedo Philharmonic hall, Sál Ekaterinburské filharmonie, Auditorium v Barceloně, Odd Fellow Pallet v Kodani, Residenzschloss Oettingen, Tonhalle St. Gallen, Theater Diligentia v Den Haagu nebo Teatro Coliseo v Buenos Aires.

Měl možnost vystoupit s orchestry a sbory (Český filharmonický sbor Brno, SWF Philharmonie, Chamber Orchestra Kremlin, Slovenská filharmonie, Polish Radio Choir, Baltic Neopolis Orchestra, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Český Národní symfonický orchestr, Komorní filharmonie Pardubice, Plzeňská filharmonie, Janáčkova filharmonie Ostrava, Hudba Hradní stráže a Policie ČR, Komorní orchestr Národního divadla) pod vedením dirigentů (Petr Altrichter, Jan Schultz, Jose Miguel Rodilla, Gerd Schaller, Misha Kats, Petr Fiala, Mischa Rachlevsky, Fan Tao, Pawel Kotla, Artur Sdzienarz, Tomáš Brauner, Jakub Hruša, Ondrej Lenárd, Charles Olivieri – Munroe, Koji Kawamoto, Jiří Štrunc, Ronald Zollman, Stanislav Vavřínek, Leoš Svárovský, Petr Vronský, Rastislav Štúr či Peter Feranec). Pravidelně spolupracuje s Gerardem Wysem, Ilianem Garnetzem, Liborem Nováčkem, Yukií Ichimurou, Ladislavem Horákem, Miriam Rodriguez Brüll a Kateřinou Englichovou.

Petr Nouzovský je vášnivým interpretem děl soudobých autorů. Mnohá z nich v premiéře provedl (Petr Fiala, Marek Kopelent, Ondřej Štochl, Roman Haas, Jiří Teml, Miroslav Srnka, Sylvie Bodorová).

Natočil dvě desítky CD pro České i zahraniční nahrávací společnosti (CUBE Bohemia, Supraphon/Vivat tango-Cello CD roku 2014-The Violoncello foundation-New York/, Multisonic, Radioservis, ROSA music, ArcoDiva, Albany Records či Navona records). Pro Český rozhlas natočil přes 25 hodin hudby. Vedl workshopy anebo mistrovské kurzy v Limě, Ekaterinburgu, Atlantě, Wroclawi a Olomouci. Každoročně se představuje na 150ti koncertech v České republice, Evropě, obou Amerikách a Rusku.

FILHARMONIE G. MAHLERA

Filharmonie vznikla na počátku roku 2003 jako profesionální symfonický orchestr, do léta 2011 jako Komorní filharmonie Vysočina, v srpnu 2011, u příležitosti 100. výročí úmrtí hudebního velíkána Gustava Mahlera, se přejmenovala na Filharmonii G. Mahlera. Po právní stránce je filharmonie spolkem, tj. nestátní neziskovou organizací.

Mimo cíle umělecké si kladla filharmonie od svého počátku etablování se na poli kultury nově vzniklého samosprávného celku a Jihlavy jako krajského města, coby důležitý prvek rozvoje kultury, kulturnosti a vzdělanosti města. Filharmonie spolupracovala za dobu své existence se špičkovými sólisty – Gabrielou Beňačkovou, Evou Urbanovou, Štefanem Margitou, Pavle Šporclem a dalšími. Spolupracovala mimo svého šéfdirigenta, kterým je Jiří Jakeš i s dirigenty Petrem Vronským, Charlesem Olivieri-Munroem, Antonínem Tučapským, Lukášem Hurníkem a dalšími. Pořádala tři ročníky Mistrovských dirigentských kurzů Gustava Mahlera v Jihlavě, které si během velice krátkého času získaly celosvětový ohlas, což je dokumentováno dotazy na další ročníky kurzů od mladých dirigentů z celého světa.

Filharmonie hraje a pořádá především orchestrální koncerty, komorní koncerty, hudebně-vzdělávací koncerty pro děti, nevyhýbá se ani jiným hudebním žánrům jako je rocková či filmová hudba.

Repertoár je opravdu široký, od hudby barokní až po soudobou, velký důraz je kladen na zastoupení hudebních skladatelů, kteří jsou spjati s Vysočinou buď svým dílem, nebo životem, jako příklad lze uvést Gustava Mahlera, Pavla Vranického, Bedřicha Smetanu, Jana Václava Stamice či Františka Václava Míču. Součástí repertoáru jsou i koncerty operní a operetní hudby, promenádní a salonní koncerty, ale také koncerty duchovní hudby a vokálně-instrumentální projekty.

Tomu odpovídá i různorodé početní obsazení orchestru hráči (komorní smyčcové koncerty cca 12-15 hráčů až po velké symfonické koncerty s více než 80 hráči v orchestru). V tomto ohledu je filharmonie opravdu moderní a flexibilní, snaží se vyhovět a přizpůsobit podmínkám a možnostem pořadatelů koncertů.

V současné době je filharmonie jediným profesionálním orchestrem v celém Kraji Vysočina. Nejbližší orchestry najdeme až v Praze, Brně, Pardubicích či Českých Budějovicích.

Filharmonie realizovala přes 420 koncertů, na Vysočině to bylo v těchto městech a obcích: Brtnice, Dušejov, Golčův Jeníkov, Havlíčkův Brod, Herálec, Hodice, Hořepník, Humpolec, Chotěboř, Jaroměřice nad Rokytou, Jihlava, Kamenice, Kostelec, Libáň, Luka nad Jihlavou, Moravské Budějovice, Nová Říše, Pelhřimov, Růžená, Světlá nad Sázavou, Telč, Třebíč, Třešť, Úsobí, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou.